

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Se egen adresseliste

Deres ref

Vår ref

Dato

29.11.2015

Bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel etter kompetent arbeidskraft i regionale arbeidsmarkeder – styrking av kunnskapsgrunnet

For å følge opp OECD-rapporten ”Skills strategy for Norway” har regjeringen satt i gang et arbeid for å utvikle en nasjonal kompetansepolitisk strategi i skjæringspunktet mellom arbeidsmarkeds-, utdannings-, nærings- og regionalpolitikk. Regjeringen legger OECDs anbefalinger til grunn for arbeidet. Arbeidet ledes av Kunnskapsdepartementet i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I arbeidet med en nasjonal kompetansepolitisk strategi legges det vekt på å trekke fylkeskommunene og regionale aktører inn i det pågående nasjonale strategiarbeidet.

Kunnskapsdepartementet vil som et ledd i arbeidet opprette et pilotprosjekt der fem fylkeskommuner gis i oppdrag å kartlegge behov for kompetanse i egen region framover. Formålet med prosjektet er å styrke fylkeskommunenes grunnlag for bedring av balansen mellom tilbud og etterspørsel etter kompetent arbeidskraft – både på kort og lengre sikt. Oppdraget er etablert i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Departementene har valgt ut Hordaland fylkeskommune, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Troms fylkeskommune og Østfold fylkeskommune til å delta i pilotprosjektet. Hordaland fylkeskommune får et særskilt oppdrag som vertsfylke for koordinering av arbeidet. Prosjektet skal gjennomføres i 2016 med oppstart desember 2015.

Postadresse
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18

<http://www.kd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90*

Org no.
872 417 842

Avdeling for analyse,
internasjonalt arbeid og
kompetansepolitikk

Saksbehandler
Lene Guthu
95 10 38 31

Nærmere om regional kompetansepolitikk

Fylkesnivået og særlig fylkeskommunen har en sentral rolle i utvikling av den konkrete kompetansepolitikken i landet. Fylkeskommunene er ansvarlige for videregående opplæring, fagskolene og næringsutvikling. Fylkeskommunen er også gitt en bred samfunnsutvikler- og planleggingsrolle som innebærer ansvar for koordinering og utvikling i egen region. Fylkeskommuner er derfor viktige aktører for å sikre at tilbud av kompetent arbeidskraft møter etterspørselen fra nærings- og arbeidslivet.

12. juni i år vedtok regjeringen nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, der det heter: *"Fylkeskommunene legger til rette for bedre tilgang på kompetent og relevant arbeidskraft som møter det regionale arbeidsmarkedets behov. Planleggingen skjer i partnerskap med utdannings-, arbeidsmarkeds og næringsaktørene, og på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer."*

Behov for regionale data

Mange nasjonale og regionale aktører har løftet frem et behov for bedre helhetlige regionale analyser av kompetansebehov, både på kort og lang sikt.

I dag finnes blant annet SSBs fremskrivninger frem mot 2030 av tilbud og etterspørsel etter arbeidskraft, fordelt etter utdanning. Fremskrivningene er på nasjonalt nivå, uten regional inndeling. For vurdering av kompetansebehov på kortere sikt finnes det imidlertid flere andre datakilder som innehar opplysninger om næringsstruktur, utdanningstilbud og arbeidsmarkedets kompetansebehov i region/fylke. Eksempel på dette er Navs bedriftsundersøkelse, KS rekrutteringsanalyse, NHOs kompetansebarometer og PANDA, som er et modellverktøy for demografi og økonomi i regionene. De fleste fylkeskommunene utfører også egne analyser utover dette. Utfordringen i dag er imidlertid at det virker å være lite systematisk bruk av denne type data og at de ulike aktørene innad i fylket benytter forskjellige kunnskapsgrunnlag.

Nærmere om pilotprosjektet

Oppdraget innebærer at de fem fylkeskommunene hver for seg skal vurdere bruk og nytte av eksisterende analyser og datakilder som inngår i kunnskapsgrunnlaget regionalt, og nye kilder og metoder for å hente inn kunnskap. Målet er å skape og forankre en felles forståelse av regionens kompetanseutfordringer og styrker. Arbeidet i piloten skal skje i partnerskap med utdannings-, arbeidsmarkeds- og næringsutviklingsaktørene i regionen, og partene i arbeidslivet. Et bredt kunnskapsgrunnlag forankret hos regionale aktører anses som en grunnleggende forutsetning for regionale kompetansestrategier og for samarbeid og arbeidsdeling om tiltak.

Ved å opprette pilotprosjekter i fem fylkeskommuner ønsker Kunnskapsdepartementet å legge til rette for at fylkeskommunene kan bruke ekstra ressurser på å samle relevant informasjon som finnes i denne type data for å produsere genuine regionale analyser. Dette vil gi viktige aktører på feltet (Nav, fylkeskommunen ved næringsavdelingen og utdanningsavdelingen, opplæringstilbydere for både videregående og høyere utdanning og partene i arbeidslivet)

muligheter til, med utgangspunkt i felles kunnskapsgrunnlag, å diskutere situasjonen i egen region og fremtidige satsningsområder.

Gjennom egne erfaringer skal pilotfylkene bidra til å videreutvikle verktøy/metoder og organisering av arbeidet regionalt, som grunnlag for arbeid i øvrige fylker. Fylkene skal innen juni 2016 dokumentere kunnskapsgrunnlaget som er utviklet. I en samlet sluttrapport høsten 2016 skal fylkeskommunene gi en egen vurdering av hvordan de har jobbet i pilotprosjektet for å konkretisere kompetansebehovene, vurdere nytten av ulike datakilder i analysene og gi anbefalinger om hvordan fylkeskommunene kan jobbe systematisk med dette fremover.

Pilotene skal gi erfaringer til utvikling av god praksis for:

- Bruk av datakilder, metoder, modeller og verktøy som kan være hensiktsmessig å bruke for å få et dekkende bilde av regionens kunnskapsbehov i kompetansepolitikken på kort og lang sikt.
- Hvordan næringslivets behov for arbeidskraft spesielt kan fanges opp i regionale analyser.
- Videreutvikling av prosess/samarbeidsmodeller for dialog og forankring hos sentrale aktørene i regionen som sitter på kunnskapsgrunnlag og/eller virkemidler av relevans for å påvirke tilgang på arbeidskraft.

Organisering av piloten og budsjett

Kunnskapsdepartementet har valgt ut de fem fylkeskommunene i Hordaland, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag, Troms og Østfold fordi de har erfaring med å jobbe med denne type analyse og prosesser, og fylkenes arbeid med utvikling av regionale kompetansestrategier sammenfaller med pilotens formål.

Kunnskapsdepartementet ber om at prosjektledelsen for gjennomføring av arbeidet legges til fylkeskommunens avdeling for regional utvikling, med forutsetning om deltakelse fra relevante avdelinger for utdanning, næring og plan. Pilotprosjektet bør også være forankret i fylkeskommunes planstrategi,

I tillegg til å lede arbeidet med en nasjonal kompetansepolitisk strategi, er det i Kunnskapsdepartementet et prosjekt for fremtidige kompetansebehov. Prosjektet arbeider med å utvikle et system for analyse, dialog og formidling av fremtidige kompetansebehov, og vil kunne gi fylkeskommunene svar ved faglige spørsmål i arbeidet med kunnskapsgrunnlaget.

Budsjett

Prosjektet finansieres over Kunnskapsdepartementets kapittel 258 post 21, prosjektnummer 90021. Hvert pilotfylke tildeles 650 000 kroner. Midlene skal dekke utvikling av kunnskapsgrunnlaget, møtevirksomhet og dokumentering av metodevalg, prosjektledelse, eksterne bidrag og reiseutgifter knyttet til oppdraget.

Hordaland fylkeskommune tildeles i tillegg 500 000 kroner for å påta seg en koordinerende rolle for pilotene.

Samlet prosjektstøtte på 3,75 mill. kroner utbetales til Hordaland fylkeskommune på kontonummer 5201.06.74239 ved oppstart i desember 2015, og det forutsettes at fylkeskommunen administrerer tildeling til de øvrige fylkeskommunene etter at de har presentert en prosjektskisse og et budsjett, i dialog med KD og KMD.

Kunnskapsdepartementet ønsker at kunnskapsgrunnlaget skal kunne presenteres slik at erfaringer fra pilotene kan presenteres på Vox-konferansen i Bergen 29. juni 2016. Dette er en førkonferanse for norske kompetansepoltiske aktører som arrangeres i tilknytning til en ministerkonferanse – Skills Summit 2016.

Koordineringsrollen til Hordaland går for øvrig bl.a. ut på å

- Arrangere et oppstartsmøte januar 2016 mellom prosjektledere i pilotprosjektene, KD og KMD
- Koordinere arbeidet mellom de ulike pilotene, legge til rette for informasjonsflyt og samarbeid om metodeutvikling
- Koordinere faglige presentasjoner på konferanser arrangert KD, KMD og Vox
- Sammenstille erfaringer fra de ulike fasene av pilotene og avgi en samlet sluttrapport

Tildelingen skal benyttes i henhold til gjeldende retningslinjer for økonomiforvaltning. Departementet ber om at det rapporteres på bruk av midler til tiltaket i en avsluttende rapport. Det er vertsfylkets ansvar å innhente informasjon fra de andre deltagende fylkeskommunene og levere en samlet sluttrapport om bruken av midler. Rapporten skal sendes de to departementene innen utgangen av desember 2016.

Med hilsen

Tone H. Sollien (e.f.)
avdelingsdirektør

Lene Guthu
Seniorrådgiver/prosjektleder

Kopi:
Riksrevisjonen